

Gegants de Vilassar

Vilassar de Dalt

Ubicació

Comarca:	Maresme
Lloc/Adreça:	Camí de Mataró
Emplaçament	Naus dels Serveis Tècnics municipals
Alçada:	100

Coordenades:

Latitud:	41.5143
Longitud:	2.36206
UTM Est (X):	446767
UTM Nord (Y):	4596048

Classificació

Número de fitxa	08214 - 261
Àmbit:	Patrimoni moble
Tipologia	Col·lecció
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Any	1912
Autoria de l'element:	El Ingenio
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Obert
Ús actual:	Lúdic
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Vilassar de Dalt (Pl. de la Vila, 1 - 08339)
Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa:	dl., 13/04/2015 - 02:00

Descripció

Actualment Vilassar té un ric patrimoni festiu molt ben representat per una sèrie de gegants molt interessants. La particularitat més destacable i el fet distintiu són la parella del Lluís i la Maria, ja que l'any 2012 es va celebrar el seu centenari. Són obra de l'acreditada casa barcelonina constructora de gegants i altres elements festius "El Ingenio". Com s'explica en l'apartat històric, els va comprar un particular que va acabar cedint-los al poble. Són molt pesants, ja que l'estructura és de fusta. Només intervenen en les festes locals. Es diuen Lluís i Maria perquè era el nom dels seus primers propietaris.

L'any 1988 el centre d'esplai va crear un gegantó, en Pep, que fou apadrinat pel Lluís i la Maria. Un any més tard es va decidir crear uns gegants nous, menys pesants i que facilités la incorporació de nova gent a la colla. Calia buscar els personatges i els noms, i es va fer per participació ciutadana. Es va decidir que el gegant fos rajoler d'ofici i el seu nom fos en Pere Màrtir. Ella havia de ser ordidora i dir-se Genisa. Els dos oficis estan molt vinculats a la població i els noms corresponen als patrons del poble. Es van construir a l'escola badalonina Pau Gargallo, sota la direcció de Joan Artigas, mestre i membre de la colla gegantera. L'any 2002, el casal de la Gent ran es va fer el ses propis gegantons; en Casimir i la Montserrat, inspirats en els masovers de Can Rafart. L'any 2008, l'escola Francesc Macià crea un gegantó, amb el personatge que dona nom a l'escola, en Francesc macià. També es fan unes rèpliques del Pere Màrtir i la Genisa al Taller Sarandaca de Granollers.

L'any 2009 es creen en Cinto, la Maravillas i en Pupaqui que són els gegants que animen la cercavila de la Geganit. Només surten en aquesta ocasió.

Observacions:

A més, de tots aquests gegants, a Vilassar hi ha altres figures que són propietat d'infants i famílies del poble, fets amb materials de reciclatge i caixes de cartró.

Història

En Lluís i la Maria els va comprar el senyor Lluís Vallet, advocat, resident a Vilassar de Dalt, a Can Vallet, al carrer Àngel Guimerà, num.23, per obsequiar a la seva esposa, la senyora Maria Armengol, amb motiu de la seva onomàstica.

Durant molt de temps restaren oblidats i sense cap mena d'atenció

Inicialment els gegants de la família Vallet-Armengol feren acte de presència a les festes familiars celebrades en una casa de Sarrià, i ben aviat es dipositen en el celler de Can Vallet, a Vilassar de Dalt, per raons de volum i espai. Aleshores comencen a ésser vistos pel nostre poble, en comptades ocasions, de les quals no n'ha quedat cap constància gràfica. A l'estiu de 1923 fan la seva presentació en públic, per commemorar el tercer centenari del trasllat de les relíquies dels Sants Màrtirs, co-patrons de la parròquia, des de Càller (Sardenya) a Vilassar. Per aquest motiu s'enramaren com mai tots els carrers per on havia de passar la processó, i durant vuit dies es celebren els actes festius i pietosos. Els gegants de Can Vallet desfilaren a la processó solemne i ballaren a Plaça.

Des d'aquelles festes sabem que els gegants acudiren normalment a les processons del Corpus i l'Apostolat, ben bé fins el començament dels anys seixanta. Els senyors Vallet-Armengol els cediren a la Parròquia, però per raons no gaire clares, foren privats de desfil·lar en aquests actes i restaren en desús en una casa que aixoplugà la sagristia mentre s'anaven fent les obres de construcció de l'església parroquial.

Fins l'abril de 1969 que tornaren a participar de la vida local, aquesta vegada animant el cercavila d'anunci de la Festa Major, mercès a la tenacitat d'en Francisco Gordi que els encaminà cap a una nova etapa vinculada a les festes locals. Comptà amb la col·laboració d'unes quantes persones, entre les que recordem en Joan Piferrer, en Josep Campins i en Joaquim Ortega, assolint la restauració de les malmeses figures, la construcció de nous cavallets i la reposició de les robes. Per poc temps retornaren al seu antic estatge, al celler de Can Vallet, éssent dipositats després a l'antiga Rectoria, també al segon pis de la Casa de la Vila, al magatzem municipal i finalment a la Casa de Cultura de Can Rafart.

L'any 1983 es fundà la Colla de Geganters de Vilassar de Dalt que els custòdia des de llavors i avui en dia i des de l'any 2000, els gegants no surten de Vilassar, exceptuant alguns actes en especial.

Bibliografia

Enllaços d'interès:

<http://elsgeganters.wix.com/>

